

Asma' – Kalifatens dotter

– bint Abi Bakr al-Siddiq

Innehåll

- Asma' bint Abi Bakrs härstamning
- Hennes roll under hijran
- Hennes äktenskap med al-Zubayr ibn al-‘Awwam
- Hennes hållning till sin sons kalifat
- ‘Abd Allah ibn al-Zubayrs död
- Asma' bint Abi Bakrs död

Dhat al-Niqaqayn, Asma' bint Abi Bakr al-Siddiq, var en av de tidigt troende kvinnliga följeslagarna. Hon föddes 27 år före hijran. Hon var syster till ‘A’isha, Profetens hustru, på faderns sida, hustru till al-Zubayr ibn al-‘Awwam och mor till ‘Abd Allah ibn al-Zubayr. Hon var känd för sin starka personlighet, uthållighet och tålamod, och hon spelade en viktig roll under den profetiska hijran.

Asma' bint Abi Bakrs härstamning

- **Namn:** Asma' bint Abi Bakr al-Siddiq ibn Abi Quhafa Othman ibn ‘Amir ibn ‘Amr ibn Ka‘b ibn Sa‘d ibn Taym ibn Murra ibn Ka‘b ibn Lu‘ayy ibn

Ghalib ibn Fihri ibn Malik, Qurashiyya Taymiyya

- **Titel:** Dhat al-Niqaqayn ("hon med de två bältena")
- **Far:** Abu Bakr al-Siddiq, Profetens efterträdare
- **Mor:** Qutayla bint 'Abd al-Ozza ibn As'ad ibn Jabir ibn Malik
- **Syskon:** 'Abd Allah, 'Abd al-Rahman, Muhammad, 'A'isha, Umm Kulthum
- **Barn:** 'Abd Allah ibn al-Zubayr, Orwa ibn al-Zubayr, al-Mundhir ibn al-Zubayr, 'Asim ibn al-Zubayr, al-Muhajir ibn al-Zubayr, Khadija al-Kubra, Umm al-Hasan, 'A'isha

Hennes roll under hijran

Profeten och Abu Bakr utvandrade natten till den 27:e Safar år 14 efter profetens kallelse. Abu Bakr tog med sig alla sina pengar, cirka 6000 dirham. När Quraysh fick veta att Profeten lämnat Mecka gick de till Abu Bakrs hus, där Asma' mötte dem. När Abu Jahl frågade henne om hennes far och hon inte svarade, slog han henne.

Hon berättar:

"När Guds Sändebud och Abu Bakr hade lämnat oss, kom en grupp från Quraysh, bland dem Abu Jahl. De stod vid dörren och jag gick ut till dem. De sade: 'Var är din far, du Abu Bakrs dotter?' Jag sade: 'Jag vet inte, vid Gud, var han är.' Då höjde Abu Jahl sin hand — han var grov och ond — och slog mig på kinden så att mitt örhänge föll av, och sedan gick de."

När natten föll brukade hon i hemlighet gå till dem i **Ghar Thawr**, bärande mat och vatten, utan rädsla för mörker eller bergens faror, driven av sin starka tro.

När Abu Bakr ville knyta fast maten inför resan fann han inget att binda med. Då rev Asma' sitt bälte i två delar och band maten med den ena halvan. Därför fick hon namnet **Dhat al-Niqaqayn**. Profeten sade till henne:

"Gud har bytt ut ditt bälte mot två bälten i Paradiset."

Hon ville följa sin far till Medina, men stannade i Mecka med sin make al-Zubayr. Hon utvandrade först i Shawwal år 1 efter hijra, eller enligt vissa år 2. Hon var höggravid och födde sin son 'Abd Allah i Quba' innan

hon gick in i Medina. Han var den första nyfödda bland muhajirun i Medina, och muslimerna gladdes eftersom inga barn hade fötts dem på länge — vissa trodde att judarna hade trollbundet dem.

Hon tog barnet till Profeten, som välsignade honom, tuggade en dadel och gnuggade den i hans gom, och gav honom namnet 'Abd Allah efter hans farfar Abu Bakr.

Hennes äktenskap med al-Zubayr ibn al-'Awwam

Asma' gifte sig med al-Zubayr innan hennes far utvandrade med Profeten. al-Zubayr var mycket svartsjuk, och hon brukade klaga till sin far. Han sade:

"Min dotter, ha tålmod. Om en kvinna har en rättfärdig make och han dör och hon inte gifter om sig, kommer de att förenas i Paradiset."

al-Zubayr var fattig och ägde endast sin häst. Asma' hade vuxit upp i välstånd och hade tjänare i sin fars hus. Hon berättar att hon inte ens kunde baka bröd — ansar-kvinnorna brukade göra det åt henne. Hon skötte allt hushållsarbete: knådade deg, gav hästen vatten och foder, och bar kärnor på sitt huvud.

En dag såg Profeten henne bära kärnor, och han erbjöd henne att rida bakom honom. Hon skämdes och tackade nej av hänsyn till al-Zubayrs svartsjuka. När hon berättade detta för al-Zubayr sade han:

"Vid Gud, att du bar kärnorna var svårare för mig än att du hade ridit med honom."

Senare skickade Abu Bakr en tjänare till henne, som tog hand om hästen, och hon sade att det var som om hon blivit befriad.

Efter att hon fött sin son Orwa skilde sig Asma' från al-Zubayr. Lärda har olika uppfattningar om orsaken. En version säger att al-Zubayr slog henne, och hon ropade på sin son 'Abd Allah. När han kom sade al-Zubayr: "Din mor är skild om du går in." 'Abd Allah svarade: "Gör du min mor till föremål för dina eder?" och gick in och befriade henne. En annan version säger att 'Abd Allah sade: "En som mig låter inte sin mor bli behandlad

så”, och al-Zubayr skilde sig från henne.

Hennes hållning till sin sons kalifat

När Yazid ibn Mu‘awiya dog år 64 H svor muslimerna trohet till ‘Abd Allah ibn al-Zubayr, som blev kalif över nästan hela den islamiska världen, utom delar av al-Sham. Han gjorde Mecka till sin huvudstad. Han kämpade länge mot umayyaderna tills de tog över alla hans områden och belägrade honom i Mecka. al-Hajjaj ibn Yusuf bombarderade Mecka med katapulter på order av ‘Abd al-Malik ibn Marwan.

När belägringen hårdnade och hungersnöden blev svår övergav folket honom. Han gick till sin mor Asma' och sade:

”Mor, folket har svikit mig — till och med mina barn och min familj. Endast några få är kvar, och de har inte mer än en timmes tålamod. Fienden erbjuder mig allt jag vill av denna värld. Vad tycker du?”

Hon svarade:

”Du känner dig själv bäst. Om du vet att du står för sanningen och kallar till den, fortsätt — dina följeslagare dog för den. Låt inte din hals bli ett spel för Banu Umayyahs pojkar. Men om du bara ville ha världen, då är du en dålig tjänare — du förstörde dig själv och dem som dog med dig. Om du säger att du stod för sanningen men blev svag när dina följeslagare blev svaga, då är detta inte de frias eller de troendes väg. Hur länge ska du leva i denna värld? Döden är bättre.”

‘Abd Allah ibn al-Zubayrs död

‘Abd Allah kysste sin mors huvud och gick ut i striden. Han kämpade tills han dödades den 17 Jumada al-Ūla år 73 H. al-Hajjaj skickade bud till Asma' och befalldes henne att komma till honom. Hon vägrade. Han sade:

”Kom, annars skickar jag någon som släpar dig i håret.”

Hon vägrade igen, så han kom till henne och sade:

”Vad tycker du om det jag gjorde med Guds fiende?”

Hon svarade:

”Jag ser att du förstörde hans värld, och han förstörde din nästa värld. Profeten sade att i Thaqif finns en lögnare och en fördärvare. Lögnern har vi sett. Fördärvaren tror jag inte är någon annan än du.”

al-Hajjaj reste sig och gick utan att svara.

När ‘Abd al-Malik fick höra vad al-Hajjaj gjort mot henne sade han:

”Vad har du med den rättfärdige mannens dotter att göra?”

Han befallde att ‘Abd Allahs kropp skulle tas ned, och Asma' tvättade och begravde honom.

Asma' bint Abi Bakrs död

Dhat al-Niqaqayn levde till hundra års ålder. Vissa sade att hon förlorade synen i slutet av sitt liv, men andra förnekade detta och sade att hon inte förlorade vare sig syn eller tänder. Hon dog några dagar efter att hon begravt sin son. Hon var den sista av muhajirun och muhajirat som dog.

Källor

- Ibn Kathir: *al-Bidaya wa-l-Nihaya*
- Ibn Sa‘d: *al-Tabaqat al-Kubra*
- al-Dhahabi: *Siyar A‘lam al-Nubala’*
- Sahih al-Bukhari, Kitab al-Nikah, Bab al-Ghayra
- Sahih Muslim, Kitab Fada’il al-Sahaba
- Islamweb: Asma' bint Abi Bakr